

Barta Szilvia: Hallgatók tanulmányi munkaattitűdjei

(ONK 2009 absztrakt)

Az akadémiai szocializáció mintázatának jellegzetes törésvonalai korábban a különböző diszciplínák között húzódtak, azonban az átstrukturálódó felsőoktatás világában minden tudományterületen komoly kihívást jelent a hagyományos akadémiai értékek és magatartásmintáknak a tömegképzéssel való összhangba hozása. A felsőoktatással szemben általános elvárás a munkaerő-piacra való felkészítés is, s a szakirodalom a felsőoktatást, mint emberi tőkébe (human capital) való, s az empirikus tapasztalatok szerint leginkább nyereséges befektetést tartja számon. Arról azonban kevés szó esik, hogy a felsőoktatás egyik eredményességi mutatója, nevezetesen a munka, valamint az ahhoz szorosan kapcsolódó munkaattitűdök milyen változatosságot mutatnak a felsőoktatásban tanuló hallgatók között, s hogy a professzionális értékeket és viselkedésmintákat milyen eredményességgel sikerül az oktatóknak áthagyományozni a hallgatóikra. Mivel feltételezésünk szerint a hallgatók tanulmányi munkához való viszonyulása jó előrejelzője a munkaerőpiacon várható tevékenységhez való hozzáállásnak, előadásunk az alapképzésben tanuló, végzős, harmadéves hallgatókat vizsgálja abból a szempontból, hogy hogyan alakulnak a tanulmányi munkával kapcsolatos attitűdjeik. Elemzésünkhöz egy több felsőoktatási intézményben 2008-ban végzett kérdőíves vizsgálat alapján létrejött, majd másfél ezres elemszámú adatbázist használtuk fel. A lekérdezés karonként reprezentatív, létszámarányos hallgatólétszámot takar, s a kérdőívben felsorakoztatott számos terület közül a hallgatói munkáról kialakult attitűdökre koncentráltunk. Előadásunkban ezek bemutatására és népszerűségük elemzésére helyezzük a hangsúlyt. Megállapítható, hogy a hallgatók fejlődését segítő, s morálisan is pozitívnak értékelt hallgatói magatartásminták meglehetősen elterjedtek a hallgatók körében, azonban a hallgatói fejlődést kevésbé támogató munkaattitűdök is jelen vannak a hallgatótársadalomban. Ez utóbbi esetben többféle altípus is elkülöníthetővé vált. Az elemzés során arra kerestük a választ, hogy milyen társadalmi háttérmutatókkal jellemezhetők a különböző tanulmányi munkaattitűdökhöz kötődő csoportok, valamint hogy az egyes csoportok milyen hallgatói munkatapasztalatokkal rendelkeznek.